

รายละเอียดข้อมูลเบื้องต้นสถานที่ศึกษาดูงานกิจกรรม STRONG NESDC ณ จังหวัดนครปฐม

ชุมชนบ้านศาลาดิน

ชุมชนบ้านเปรียบเสมือนศูนย์กลางที่รวบรวมองค์ความรู้ภูมิปัญญาแบบพึ่งพาตนเองของชุมชน ซึ่งมุ่งเน้นในเรื่องการสร้างรายได้ การแก้ปัญหา และการอนุรักษ์ธรรมชาติภายในชุมชน เช่น การสาธิตการทำข้าวตัง การให้ความรู้ในการนำผักตบชวาที่ก่อปัญหาแก่เส้นทางสัญจรมาทำเป็นปุ๋ย การใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อบริหารจัดการน้ำในชุมชน ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถเป็นต้นแบบให้ชุมชนอื่นมาศึกษาได้ด้วย

ปัจจุบัน บ้านศาลาดิน เป็นชื่อชุมชนที่ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งเรียนรู้เชิงนิเวศตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เป็นสถานที่เผยแพร่ความรู้ภูมิปัญญาชาวบ้านตำบลมหาสวัสดิ์ เช่น การแปรรูปข้าวโดยปราษุญชาวบ้าน การให้ความรู้ในการนำผักตบชวาที่ก่อปัญหาแก่เส้นทางสัญจรมาทำเป็นปุ๋ยชุมชนร่วมกันจัดตั้งศูนย์ OTOP บ้านศาลาดิน จนได้เข้าร่วมโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยชุมชนบ้านศาลาดินยังได้รับการยกย่องให้เป็นจุดท่องเที่ยววิถีชุมชนที่สำคัญของจังหวัดนครปฐม ได้รับรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย (Thailand Tourism Awards 2007) จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) เมื่อปี พ.ศ.2550 และได้เป็น 1 ใน 9 หมู่บ้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ (Creative Industry Village:CIV) ปี 2560 ด้วยจุดเด่นของวิถีของชุมชนริมน้ำที่นักท่องเที่ยวสามารถมาเยี่ยมชมพร้อมกิจกรรมที่ให้ความรู้ได้ตลอดทั้งปีการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอของชุมชนบ้านศาลาดินทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวล่าสุดขึ้นในเดือนกันยายน พ.ศ. 2560 คือ “ตลาดน้ำคลองมหาสวัสดิ์ บ้านศาลาดิน” ภายใต้โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรตำบลมหาสวัสดิ์ เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวและช่องทางให้ชาวบ้านในชุมชนบ้านศาลาดินนำผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์แปรรูปของตนมาขาย

ชุมชนบ้านหัวอ่าว

ชุมชนบ้านหัวอ่าว มีประวัติความเป็นมาช้านานว่าแต่ดั้งเดิมหมู่บ้านนี้เป็นคลองมีน้ำไหลผ่าน และมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่มากโดยเฉพาะช้างป่าโขลงใหญ่จะเดินลุยป่าเพื่อมาหาอาหารกินในพื้นที่นี้เป็นประจำ ซึ่งจากการที่โขลงช้างได้เหยียบย่ำดินเป็นเวลานานจึงทำให้พื้นที่บริเวณนี้เป็นเว้ากว้างชาวบ้านจึงเรียกจนติดปากว่าบ้านหัวอ่าว

บ้านหัวอ่าวมีพื้นที่ทั้งหมด 975 ไร่ ลักษณะเป็นที่ราบลุ่มมีดินที่อุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกเป็นอย่างมาก และเนื่องจากมีลำคลองใหญ่ 2 คลองไหลผ่าน ประชากรในพื้นที่ส่วนใหญ่จึงมีอาชีพทางการเกษตรสวนผลไม้ เช่น ฝรั่ง ชมพู่ มะม่วง มะนาว และมะพร้าว น้ำหอม

ชุมชนหัวอ่าว เป็นชุมชนที่ได้เรียนรู้และนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้เป็นหลักคิด เป็นหลักปฏิบัติในการขับเคลื่อนการพัฒนา ผ่านกระบวนการระเบิดจากข้างในเพื่อร่วมกันแก้ไขแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยการดำเนินงานเริ่มจากกลุ่มเล็กๆ ที่มีความเห็นร่วมกัน ผ่านการเรียนรู้ความสำเร็จความล้มเหลวจนกระทั่งเกิดความเชื่อมั่นแล้วจึงค่อยๆ ขยายผลด้วยความรอบคอบการประยุกต์ใช้ความรู้ เทคโนโลยีที่เหมาะสม ปัจจุบันชุมชนหัวอ่าว เป็นชุมชนที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงในการประยุกต์ใช้ปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงที่เห็นผลเป็นรูปธรรม ชาวบ้านหัวอ่าวเริ่มจัดทำบัญชีครัวเรือน บันทึกรายรับ รายจ่าย รู้จักวิเคราะห์ต้นทุน การวางแผนการผลิต ตลอดจนมีจิตสาธารณะ เอื้อเฟื้อแบ่งปัน และเป็นศูนย์เรียนรู้ของ ชุมชนสังคมไทยและสังคมโลกอย่างกว้างขวางต่อไป

